

REFERAT Klima-, Miljø- og Planudvalget d. 07-11-2023

Mødedato Tirsdag d. 07. november 2023 kl. 12:45

Mødested Fælleden

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsordenen.....	3
Opfølgning på rundtur om cykelstiprojekter.....	4
Drøftelse af trafikpolitik og understøttende tiltag.....	5
Scenarie for fremtidig bybusbetjening af Skanderborg Midtby.....	7
Opfølgning på trafikmøde med landsbyerne.....	11
Politikkontrol af landdistriktspolitikken, implementering heraf og opfølgning fra topmødet.....	12
Status på skader efter ekstremregn den 3. oktober.....	15
Evt. forskrift om at udskifte eller nedlægge ældre brændeovne m.m.....	18
Varmeprojekt for fjernvarmeforsyning af Skovby syd, Herskind og Låsby.....	20
Klimatiltag - udtagning af lavbundsjarde.....	23
Ophævelse af Lokalplan 3 Galten - Igangsætning.....	25
Lokalplan 1197 Munkegården, Adelgade 47-59 i Skanderborg – forslag til udsendelse i høring.....	27
Igangsætning af kommuneplantillæg og lokalplan for erhvervsområde ved Vroldvej i Skanderborg..	32
Opfølgning på ligestillingsredegørelse 2023 for Skanderborg Kommune med fokus på lighed i sund	37
Årsplanlægning for 2024 for Klima-, Miljø- og Planudvalget.....	39
Meddelelser.....	44
Evt.....	45
Underskriftsark; Godkendelse af beslutningsprotokol.....	46

Punkt 144: Godkendelse af dagsordenen

00.01.00-A00-99-22

Beslutning

Fraværende: Torben Wallner

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at godkende dagsordenen.

Punkt 145: Opfølgning på rundtur om cykelstiprojekter

05.04.06-G00-1-17

Resume

Med sagen følger Klima-, Miljø- og Planudvalget op på dagens rundtur til diverse cykelstiprojekter.

Sagsfremstilling

Forud for dagens udvalgs møde besigtiger Klima-, Miljø- og Planudvalget eksempler på steder, hvor der er ønsket til cykelstier.

Programmet for turen fremsendes på mail til udvalget.

På mødet samler udvalget op på rundturen med henblik på, at der på et kommende møde i udvalget kan behandles en sag om prioritering m.v. af projektønskerne.

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at sagen drøftes.

Beslutning

Fraværende: Torben Wallner

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at arbejde videre med prioriteringslisten på et kommende møde
- at gennemse kriterierne for prioritering af cykelstiprojekter
- at undersøge, om der kan iværksættes forsøg med at etablere "spor" som alternativ til cykelstierne
- at gennemgå den økonomi, der er afsat til cykelstiprojekter/stier der cykles på, over de kommende år.

Punkt 146: Drøftelse af trafikpolitik og understøttende tiltag

05.00.00-A00-1-19

Resume

Klima-, Miljø- og Planudvalget skal på mødet drøfte den nuværende trafikpolitik med henblik på eventuelle justeringer eller en helt ny mobilitetspolitik. Udvalget bliver desuden præsenteret for igangværende og kommende trafiksikkerhedsinitiativer.

Sagsfremstilling

På Klima-, Miljø- og Planudvalgets møde den 8. august 2023 behandlede udvalget punktet 'grøn mobilitetsplan' efter anmodning fra udvalgsformanden. Klima-, Miljø- og Planudvalget besluttede på mødet at bede om et oplæg til, hvordan der kan arbejdes videre med en mobilitetspolitik inkl. et estimat på arbejdsomfang og udgift. Hertil er mobilitetspolitik også nævnt som et emne, der skal undersøges nærmere, i Budget 2024-27. I budgetaftalen for 2024–27 er beskrevet:

“Der er i mange landsbyer et øget fokus på trafikafviklingen igennem byerne på grund af den øgede trafikmængde. Forligskredsen ønsker, at der skal arbejdes med værktøjer til, hvordan der på tværs af kommunen kan skabes bedre trafikmønstre og dermed bedre trafikafvikling igennem landsbyerne. Klima-, Miljø- og Planudvalget har allerede sat gang i arbejdet, og forligskredsen ønsker med denne formulering at arbejdet fortsættes, således at Byrådet medio 2024 kan præsenteres for, om der er behov for en egentlig mobilitetsanalyse. Materialet kan efterfølgende understøtte det kommende kommuneplansarbejde.”

Med udgangspunkt i ovenstående vil der på mødet blive drøftet, hvilke tiltag der skal arbejdes med i de næste måneder, så Klima-, Miljø- og Planudvalget til mødet i maj 2024 kan godkende et oplæg, der skal sendes til Byrådet medio 2024.

På mødet vil blive drøftet:

- Gennemgang og eventuelle forslag til ændringer af den nuværende trafikpolitik.

Fra administrationen vil der endvidere blive arbejdet videre med:

- Færdiggørelse af kortlægning af de faktiske forhold i landsbyerne – chikaner, bump, trafikmålinger, hastighedsmålinger osv. Denne kortlægning forventes færdig til nytår. Når denne er færdig, præsenteres materialet for Klima-, Miljø- og Planudvalget med henblik på fælles forståelse for “nu-tilstanden”.
- Ud fra ovenstående kortlægning vil administrationen udarbejde et forslag til prioritering af trafiksikkerhedsindsatsen i forhold til de økonomiske midler. Denne prioritering vil blive præsenteret for Klima-, Miljø- og Planudvalget. I processen vil der være en løbende dialog med repræsentanter fra Landsbyfællesskabet.
- “Cykelsti-listen” opdateres og gennemgås på Klima-, Miljø- og Planudvalgets møde i januar 2024.
- Trafiksikkerhedskampagnerne opdateres og præsenteres for Klima-, Miljø- og Planudvalget i december 2023.
- Udvalget præsenteres på mødet i december for et forslag til en beslutning om, at alle nye boligudstykninger planlægges med 40 km/t.

Økonomi

De nuværende initiativer kan holdes inden for eksisterende budget.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at punktet drøftes.

Beslutning

Fraværende: Torben Wallner

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at arbejde videre på møder i 1. kvartal 2024 med, hvor der er behov for revision/opdatering af politikken.

Bilag

Bilag 1 - Skandeborg Kommunes trafikpolitik

Punkt 147: Scenarie for fremtidig bybusbetjening af Skanderborg Midtby

13.05.22-G01-1-23

Resume

Med denne sag præsenteres scenarie for fremtidig busbetjening af i Skanderborg Midtby.

Sagsfremstilling

Bybussen i Skanderborg i dag

Bybussen i Skanderborg (rute 21) kører i alle Skanderborgs bydele og giver forbindelse til alle de største rejsestrømme og knudepunkter, bl.a. Skanderborg Midtby, Skanderborg Station og Campus. Bybussen kører på hverdage hver halve time (28 ture pr. retning) i tidsrummet ca. 5.30-21. Lørdage køres der én gang i timen (10 ture pr. retning) i tidsrummet ca. 9-19. Søndage køres der ligeledes én gang i timen (8 ture pr. retning) i tidsrummet ca. 10-19.

Bybussen i Skanderborg har kørt i sit nuværende ruteforløb siden 2011. Bybussen har forskellige rutevarianter i Skanderborg Midtby. Hovedparten af turene på hverdage, samt alle ture lørdag og søndag, kører via Sygehusvej og Møllegade. Endvidere køres 6 ture pr. retning på hverdage via Vestergade. Herudover kører 4 ture på hverdage til og fra Kildegården.

Ifølge de seneste passagertal benytter ca. 190.000 passagerer bybussen i Skanderborg pr. år. Benyttelsen pr. hverdag er gennemsnitligt ca. 700 passagerer. Ca. 190 passagerer benytter bussen pr. lørdag, og ca. 110 passagerer benytter bussen pr. søndag.

Der er i dag 63 stoppesteder langs bybussens rute, som er benyttet i varierende grad. De fem mest benyttede stoppesteder er i rækkefølge henholdsvis 'Skanderborg Station', 'Ladegårdsbakken/Højvangen' (Campus), 'Asylgade/Adelgade', 'Campus Skanderborg/Højvangens Torv' samt 'Eskebækparken/Vrøldvej'.

Bybussen i Skanderborgs nuværende rute samt passageromsætning pr. stop pr. hverdag fremgår af kortbilag 1.

Siden sommeren 2022 er bybussen i Skanderborg kørt af elbusser. Skanderborg Kommune har, via Midttrafik, en kontrakt med Vikingbus, der er operatøren på ruten. Ruten køres af to busser på hverdage. Bybussen kører ca. 6.500 køreplantumre, og har en årlig nettoudgift på ca. 5,5 mio. kr.

Forslag til omlægning af bybussen

I forbindelse med beslutning om omdannelse af Adelgade syd kan bybussen ikke længere betjene den sydlige del af Adelgade. Det vil derfor være nødvendigt at omlægge bybussen i Skanderborg Midtby. Det foreslås derfor, at bybussen omlægges til kørsel via Sygehusvej-Vestergade på alle afgangene hverdage og weekend.

Forslag til omlægning af bybussen i Skanderborg fremgår af kortbilag 2.

En omlægning til kørsel via Sygehusvej-Vestergade vil medføre forskellige fordele og ulemper for passagererne generelt og for passagererne på strækningen i Skanderborg Midtby specifikt.

Generelt forventes omlægningen at medføre en smule kortere køretid (ca. et minut pr. tur), som passagerer til/fra bl.a. Skanderborg Station og Vrold vil have fordel af.

En harmonisering af ruteforløbet med alle ture via samme rute vil være lettere at forstå for passagererne. Man vil undgå situationer som i dag, hvor passagerer er i tvivl om en bestemt afgang kører via Vestergade eller via Møllegade.

I forhold til befolkningsgrundlag (opland) medfører omlægningen ikke den store forskel. Bybussen vil dække stort set det samme antal indbyggere 250 meter fra stoppesteder i Vestergade i forhold til den samme afstand fra stoppesteder i Møllegade. Forholdsvis nye byområder som Søtoften og Søbyen vil blive bedre betjent end i dag. Herudover vil Sølund ('Sølundsvvej/Vestergade') blive betjent af langt flere afgang end i dag.

Forslaget til omlægning af bybussen forventes at få konsekvenser i form af forøget gangafstand for de passagerer fra de stop, der ikke længere vil blive betjent af bybussen. Konsekvenser og løsningsmuligheder for stoppestederne på strækningen er kort beskrevet i nedenstående, og fremgår ligeledes af kortbilag 3.

På kortbilag 4 fremgår øvrige busser i Skanderborg Midtby.

- Stoppestedet 'Asylgade/Adelgade': Med ca. 76 passagerer pr. hverdag er stoppet det 4. mest benyttede på bybussens rute. Passagererne forventes i stedet hovedsageligt at benytte stoppet 'Dagmar Centret/Sygehusvej', hvortil gangafstanden er ca. 250 meter gennem passage via Dagmar Centret. Der skal i forbindelse med omdannelse af Adelgade syd samt muligt projekt ved Kirkegaard's Baghave arbejdes målrettet med at gøre denne forbindelse endnu mere tryk og attraktiv, da den fremover opgraderes som den vigtigste forbindelse mellem Adelgade syd og bybussens stoppested. I samme forbindelse skal der bl.a. også arbejdes målrettet med vejvisning.
- Stoppestederne 'Søtoften/Vestergade' har ca. 13 passagerer pr. hverdag. Stoppestederne betjenes også af bus 107. Passagererne vil i stedet skulle benytte stoppet 'Sygehusvej/Vestergade', ca. 150 meters længere gangafstand.
- Stoppestedet på Møllegade ud for Skanderborg Busterminal benyttes dagligt af ca. 19 passagerer. Ganske få af disse passagerer skifter til øvrige busser her. Passagererne forventes i stedet at benytte stoppet 'Dagmar Centret/Sygehusvej' (ca. 200 meters længere gangafstand) eller stoppet 'O.L. Kirkegaard's Stræde/Adelgade' (ca. 230 meters længere gangafstand). Skanderborg Busterminal betjenes i øvrigt stadig af bus 107, 200, 309, 311, 331 og 502.
- Stoppestedet 'Mågevej/Møllegade' benyttes dagligt af ca. 24 passagerer, hovedsageligt skoleelever til/fra Morten Børup Skolen. Stoppestedet betjenes også af bus 107, 309, 331 og 502. Passagererne på bybussen vil i stedet skulle benytte stoppet 'Sølundsvvej/Vestergade' eller stoppet 'Birkevej/Vestergade'. Afhængig af, hvilken rute der benyttes, er der et sted mellem 400 og 500 meter mellem stoppestedet 'Mågevej/Møllegade' og 'Sølundsvvej/Vestergade'. Det anbefales, at der frem mod omlægningen arbejdes videre med oprettelse af nyt stop nær Mågevej, da et stop her vil mindske gangafstanden mellem bybussen og Morten Børup Skolen. I den forbindelse skal der også kigges nærmere på eventuelle forbedringer af stiforbindelser mellem nye stop og Morten Børup Skolen.
- Stoppestederne 'Vibevej/Møllegade' og 'Møllebakken/Møllevej' har samlet ca. 7 passagerer pr. hverdag. Stoppestederne betjenes ikke af øvrige busser. De i gennemsnit ca. 2 passagerer dagligt ved 'Vibevej/Møllegade' vil skulle benytte stoppet 'Birkevej/Vestergade', ca. 300 meters længere gangafstand. De i gennemsnit ca. 5 passagerer

dagligt ved 'Møllebakken/Møllegade' vil skulle benytte stoppet 'Sølundvej/Vestergade', ca. 400 meters længere gangafstand. Det kan frem mod omlægningen overvejes, om bus 309 (der giver forbindelse til bl.a. Skanderborg Station og Campus Skanderborg) skal have et stop ved 'Møllebakken/Møllegade'.

- Stoppestederne 'Vroldvej/Møllegade' og 'Vestergade/Vroldvej' har samlet ca. 21 passagerer pr. hverdag. Passagererne her vil skulle benytte stoppet 'Vroldvej/Vestergade', ca. 100-150 meters længere gangafstand. I forbindelse med potentielt ny dagligvareforretning og boligbyggeri på arealet Vroldvej/Vestergade/Møllegade er eksisterende stoppesteder på Vestergade tænkt ind i projektet i forhold til plads til læskur og gode stiforbindelser. Stoppestedet 'Vestergade/Vroldvej' betjenes i øvrigt også af bus 502.

Inden omlægningen af bybussen skal de nuværende stoppesteder på Vestergade gennemgås. Hvor det er fysisk muligt, og hvor der eventuelt kan laves en aftale med grundejer, skal der opsættes læskærme ved stoppestederne. Der skal desuden, som nævnt i ovenstående, etableres nye stoppesteder på Vestergade ved Mågevej.

På Adelgade skal stoppestedet 'Asylgade/Adelgade' fjernes. I sydgående retning er her i dag en reklamefinansieret læskærm, som efter aftale med Clear Channel skal flyttes til en anden placering.

Midttrafik oplyser, at omlægningen af bybussen skal overholde en varslingsfrist på minimum 3 måneder. Med en forhåndsbeslutning vil en omlægning kunne implementeres inden anlægsarbejdet på Adelgade igangsættes (afhængig af endelig tidsplan for dette). Forhåndsbeslutningen giver desuden tid til en nærmere gennemgang af opgraderinger af stoppesteder på Vestergade, flytning af læskærm samt eventuelle forbedringer af stiforbindelser til/fra stoppesteder. På nuværende tidspunkt er bedste bud, at omlægning af bybussen implementeres enten i starten af 2025 eller i sommeren 2025.

Økonomi

Selve forslaget til omlægning af bybussen i Skanderborg forventes ikke at medføre ændringer i rutens driftsøkonomi i forhold til i dag.

Forbedringer på nuværende stoppesteder i Vestergade samt muligt oprettelse af nye stop på Vestergade ved Mågevej forventes at medføre en anlægsudgift i størrelsesordenen 100.000 kr. til 200.000 kr.

Såfremt der skal foretages mindre forbedringer af stiforbindelser til/fra stop på Vestergade, forventes dette at medføre en anlægsudgift i størrelsesordenen 200.000 kr. til 300.000 kr.

Begge anlægsudgifter forventes at kunne finansieres inden for nuværende budget til stoppestedesvedligehold.

Dialog og høring

Administrationen foreslår, at forslaget til omlægning af bybussen i Skanderborg sendes til kommentering hos Seniorrådet, Ungdomsrådet, Handicap- og Psykiatrirådet samt Integrationsrådet i perioden medio november 2023 til medio december 2023.

Kommentarer fra Seniorrådet, Ungdomsrådet, Handicap- og Psykiatrirådet samt Integrationsrådet indarbejdes i sagsfremstilling om omlægning af bybussen i Skanderborg. Sagen forventes at skulle behandles af Klima,- Miljø- og Planudvalget den 6. februar 2024, af Økonomi- og Erhvervsudvalget den 21. februar 2024 samt af Byrådet den 28. februar 2024.

Sundhed

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at forslaget til omlægning af bybussen i Skanderborg sendes til kommentering hos Seniorrådet, Ungdomsrådet, Handicap- og Psykiatrirådet samt Integrationsrådet.

Beslutning

Fraværende: Torben Wallner

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at forslaget til omlægning af bybussen i Skanderborg sendes til kommentering hos Seniorrådet, Ungdomsrådet, Handicap- og Psykiatrirådet, Integrationsrådet, Midtbynetvækret, skolerne i Skanderborg samt Campus Skanderborg.

Bilag

Bilag 4 - øvrige busser i Skanderborg Midtby

Bilag 3 - bybus Skanderborg Midtby

Bilag 2 - forslag til omlægning af bybussen i Skanderborg

Bilag 1 - bybussen i Skanderborg i dag

Punkt 148: Opfølgning på trafikmøde med landsbyerne

00.01.00-G01-30-23

Resume

Klima-, Miljø- og Planudvalget følger med denne sag op på trafikmødet arrangeret af Landsbyfællesskabet.

Sagsfremstilling

Klima-, Miljø- og Planudvalget samt Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget var inviteret til møde i Veng Skole og Børnehus den 24. oktober fra kl. 19.00-21.30. Emnet for mødet var "Trafik og mobilitet i landdistrikterne". Invitationen var også sendt til alle kontaktpersoner i landsbyerne.

Emnet vedrørte bl.a. trafikpolitikken, klimapolitikken, landdistriktspolitikken og sundhedspolitikken.

Klima-, Miljø- og Planudvalget skal på udvalgsmødet følge op på drøftelserne på Landsbyfællesskabets møde om trafik og mobilitet.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at sagen drøftes.

Beslutning

Fraværende: Torben Wallner

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at administrationen inviterer landsbyerne til et møde i 1. kvartal 2024 til en præsentation af kortlægningen af trafikale udfordringer i landsbyerne og kampagnemateriale mv. - sammenstillet med materiale afleveret af landsbyerne på mødet den 24. oktober.

Bilag

Invitation til møde om Trafik og mobilitet i landdistrikterne.pdf

Punkt 149: Politikontrol af landdistriktspolitikken, implementering heraf og opfølgning fra topmødet

00.01.00-G01-30-23

Resume

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget og Klima-, Miljø- og Planudvalget har afholdt dialogmøder med Landsbyfællesskabet. Med denne sag samles op i begge udvalg på de afholdte møder, herunder topmødet, med henblik på en eventuel justering i landdistriktspolitikken og implementering heraf.

Sagsfremstilling

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget afholdt dialogmøde med Landsbyfællesskabet den 7. juni med fokus på bl.a. følgende i forhold til landdistriktspolitikken. Politikken kan læses i sin helhed [her](#).

Kommunikation og dialog

Landsbyfællesskabet fremhævede behovet for en god dialog mellem den enkelte landsby og kommunen i forhold til de indsatser, der kommer tæt på den enkelte landsby, hvor der er behov for gennemsigtighed og rettidig kommunikation. Der er nu etableret et netværk med kontaktpersoner, der har som opgave at være bindeled også tilbage til resten af landsbyen. At få dette til at fungere kræver en indsats, både i landsbyen og i administrationen. Landsbyfællesskabet som dialogpartner har en rolle i forhold til generel kommunikation om og til landsbyerne, og er ved at etablere en ny hjemmeside.

Landsbyfællesskabet vil arbejde på at styrke netværket mellem landsbyerne. De har et særligt fokus på dialog og erfaringsudveksling på udvalgte områder i det kommende år.

I forhold til helhedsplaner om udvikling og bosætning er der et stort ønske om differentiering i udbygningen af landsbyerne med andet end parcelhuse og gerne med stier, så der skabes sammenhæng og forbindelser f.eks. til skolen.

Klima-, Miljø- og Planudvalget afholdt dialogmøde med Landsbyfællesskabet den 8. august med fokus på emnerne Mobilitet og Klima og bæredygtighed under landdistriktspolitikken med fokus på emnerne:

Kommunikation og dialog

Se beskrivelsen ovenfor under mødet med Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget.

Mobilitet

Landsbyfællesskabet ved godt, at der ikke kommer flere busser, men der er fortsat brug for mere kommunikation om mulighederne. Samtidigt er der ønske om at arbejde med lavere hastighed i landsbyerne.

Stiforløb i landsbyerne

Stier i landsbyerne er vigtige og gerne med forbindelse, så det hænger sammen med landsbyen. Der er desuden et stort ønske om at skabe sikre cykelforbindelser både i og mellem landsbyerne.

Klima

I forhold til termonet er der brug for viden og økonomi. I forhold til solceller er der brug for viden om, hvordan man bliver medejer, går sammen i energifællesskaber mv., og hvordan man kan påvirke udviklerne til at bidrage til lokalsamfundet.

Planlægning af andre boformer end parcelhuse i landsbyerne

Udbygning skal ske i et tempo, hvor landsbyen, infrastrukturen og den offentlige service kan følge med.

Begge møder tog afsæt i det gennemførte topmøde den 30. marts 2023. På topmødet fremkom fire typer af emner:

1. Nogle der ikke kan løses internt i kommunen, men hvor der med topmødet blev styrket politisk opmærksomhed herpå.
2. En række fælles problemstillinger.
3. Emner der kunne have betydning for støtte kriterier for landsbypuljen f.eks. støtte til vedligehold.
4. Individuelle indmeldinger.

I forhold til ovenstående har administrationen opsamlet en række fælles problemstillinger og besvaret de individuelle indmeldinger, jf. bilag 1.

Til de emner, der kunne have betydning for en eventuel revision af Landsbypuljen, er der på møderne fremkommet spørgsmål omkring støtte til vedligehold og renovering, nye energi- og bæredygtige løsninger, og de 4 % i administrationsgebyr i forbindelse med indgåelse af samarbejdsaftale om ”mellekommunal finansiering” til borgerdrevne projekter.

Kriterier for Landsbypuljen blev vedtaget i Byrådet den 22. juni 2022. Forum for Landsbypuljen har i forbindelse med ansøgningerne givet støtte til renovering i forbindelse med udviklingsprojekter, f.eks. af aktivitets- og legepladser. Der er ikke indkommet ansøgninger til nye energi- og bæredygtige løsninger, og det fremgår under Landsbypuljens formål, at den skal understøtte klima- og bæredygtighed med fokus på dele-fællesskaber. Der er på nuværende tidspunkt ikke indgået samarbejdsaftaler om mellekommunal finansiering med administrationsgebyr på 4 % af projektbudgettet.

I den netop afsluttede ansøgningsrunde pr. 1.oktober er indkommet 13 ansøgninger, og der søges om samlet 1.034.154,55 kr. I første runde 2023 indkom 13 ansøgninger til samlet 413.768,80 kr., og der blev bevilget 323.268.80 kr., jf. bilag 2. Samlet fordeler de 26 ansøgninger sig på 17 landsbyer/landsbysamfund, hvoraf der er flere gengangere af ansøgere. Samtidigt er der flere ansøgninger, hvor projekterne dækker over partnerskaber mellem flere landsbyer. Der er i 2023 afsat 1,25 mio. kr. i Landsbypuljen.

Forum for Landsbypuljen vil evaluere kriterierne for Landsbypuljen og fremsende eventuelle ønsker til ændringer, og i processen inddrages også erfaringer fra administrationen.

De emner, der blev taget op på de politiske møder og på topmødet, afspejler de prioriteringer, som bestyrelsen for Landsbyfællesskabet på deres bestyrelsesmøde den 17. april 2023 besluttede at have fokus på i det kommende år:

- Samle viden og gøre den tilgængelig for alle borgerne
- Netværk på tværs – erfa cirkler
- Mobilitet – hastighed, flex, cykelstier mm.
- Klima – VE anlæg.

Landsbyfællesskabet inviterede til politisk møde omkring Trafik og mobilitet i landsbyerne den 24. oktober 2023.

Opsamling

Topmødet og de gennemførte dialogmøder bekræfter, at det er de rette elementer, der er fremhævet i implementering af landdistriktspolitikken, jf. bilag 3, og der er fortsat emner, der skal arbejdes med. I sammenhæng med Landsbyfællesskabets fokus for det kommende år, ses derfor endnu ikke et behov for at justere i landdistriktspolitikken eller i implementeringen heraf. Landsbyfællesskabet tilkendegiver, at de ikke har behov for ændringer i hverken landdistriktspolitikken eller implementeringsplanen.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Fraværende: Torben Wallner og Tommas Leth

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at tage orienteringen til efterretning.

Bilag

Overblik og status på opgaver fra topmøde med landsbyerne 2023

Oversigt Landsbypuljen 2023

Implementering af landdistriktspolitikken, Byrådet 22. juni 2022

Punkt 150: Status på skader efter ekstremregn den 3. oktober

14.01.00-A00-1-23

Resume

Klima-, Miljø- og Planudvalget orienteres om status på skader på kommunens infrastruktur efter ekstremvejr den 3. oktober 2023.

Sagsfremstilling

Tirsdag morgen den 3. oktober 2023 ramte et udbredt regnvejr Skanderborg Kommune. Der faldt op til 65 mm regn på 2-3 timer de mest udsatte steder, hvilket gør regnhændelsen til en 90-100 års hændelse, jf. data fra Skanderborg Forsynings regnmålere. Det ekstreme vejr medførte udbredte skader på bygninger, veje, stier, kloakker mv. i hele kommunen, bortset fra den sydlige del.

Det forhold, at regnområdet var så udbredt, og at det regnede voldsomt i så lang tid, gjorde hændelsen sjælden. Uvejret medførte nødvendig lukning af flere veje og en lang række stier og tunneler. Det var dog muligt at åbne langt de fleste steder igen allerede tirsdag aften. Torsdag var Entreprenøraftdelingen færdig med at rydde op efter bl.a. mudderskred, sikre underminerede veje osv., så der var alle veje, stier og tunneler åbne, med undtagelse af cykelstien ved Stjær, der skyllede helt væk, og dermed skal genetableres.

Anlæg og Ejendomme registrerede vandindtrængen i ca. 25 % af alle kommunale bygninger på grund af regnen. Anlæg og Ejendomme orienterer de relevante udvalg om skader, der har betydning for den fortsatte drift af kommunens institutioner.

Der er registreret omfattende skader på grusstier, som vil blive repareret løbende. Der er registreret skader på asfaltveje følgende steder:

- Cykelsti: Lyskrydset Ladegårdsbakken/Oddervej i højre side på Ladegårdsbakken mod Skanderborg By
- Låsbyvej ved sø i krydset Vestermarksvej/Låsbyvej
- Cykelsti: Stjærvej nord for Stjær mod Storing
- Engvej ved Lyngbygårds Å
- Skivholmevej 71
- Skivholmevej 82
- Vengevej 21, ødelagt afvandingssystem
- Flere mindre skader på rabatten med skade af asfaltkant.

Cykelstien på Stjærvej er desværre så ødelagt, at den skal genetableres helt på en større strækning.

Vejriste er fulde af jord, mudder, sten mv., og det vil tage flere måneder at få alle tørt igen, hvilket kan blive problematisk, hvis kommunen rammes af en ekstremregnhændelse inden for en kortere tidshorison. De mest kritiske riste er dog tørt, så de er funktionelle igen. Det er en høj prioritet hos Entreprenøraftdelingen at få ristene tørt, så en potentiel kritisk situation kan forebygges bedst muligt.

Der var en større oversvømmelse af boliger ved Søndergade, Låsby. Der blev etableret en regnvandsledning i området i forbindelse med klimaprojektet, som har kapacitet til et skybrud, som det vi oplevede den 3. oktober. Problemet opstod andre steder i området, idet der kom ekstra regnvand fra motorvejen. Regnvandsbassiner ved vores motorveje er generelt

dimensionerede til 10-års hændelser, det gælder også ved Låsby. Bassinet løb over sine breder, og de riste langs vejen mod Låsby, som skulle opsamle regnvandet, var tilstoppede. Det betød, at regnvandsledningen i Søndergade samlet set fik mere vand, end den kunne tage. Administrationen er på den baggrund i dialog med både Vejdirektoratet og Skanderborg Forsyning om at finde løsninger, så vi gerne skulle undgå den situation igen i fremtiden.

Økonomi

Regnhændelsens voldsomhed er en konsekvens af klimaforandringerne, og hændelsen har karakter af en selvforstærkende effekt, idet oprydning og reparationer vil medføre øget CO2-udledning sammenlignet med en normalsituation.

Der er endnu ikke en endelig opgørelse over udgifterne, som regnhændelsen medfører, men et overslag lyder p.t. således:

Oprydning efter mudderskred, reparation af grusstier mv.	600.000 kr. indtil nu. Et samlet overslag er ca. 1 mio. kr.
Genetablering af cykelsti:	ca. 1 mio. kr.
I alt	ca. 2 mio. kr.

Der er p.t. et budget på 50.000 kr. til skybrud/kraftigt regnvejr, som dækker mindre hændelser i løbet af året.

Den ekstraordinære udgift finansieres af Vinter- og naturskadebufferen (som både dækker ekstraordinære udgifter til vintertjeneste og til andre naturgivne hændelser som disse). Bufferen er en opsparing, som genopfyldes op til 6 mio. kr. ved, at der i år med mindreforbrug under politikområdet Vej og Trafik, ved for eksempel milde vintre, opsøres overskydende midler, som placeres i bufferen.

Derudover kan vi oplyse, at regn og storm i dagene 20-21. oktober også har medført omkostninger til oprydning, fejning og fældning af træer på indtil nu ca. 200.000 kr., og et forventet samlet beløb på 350.000 kr. Det samlede budget til stormfald er på 130.000 kr. Derfor vil naturskadebufferen også skulle finansiere merforbruget til stormfaldet.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Fraværende: Torben Wallner og Tommas Leth

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at tage orienteringen til efterretning
- at optage et punkt på et temamøde i Byrådet om handlemuligheder for at imødegå virkningerne af kommende klimapåvirkninger (ekstremregn).

Punkt 151: Evt. forskrift om at udskifte eller nedlægge ældre brændeovne m.m.

09.10.00-A00-2-23

Resume

Med denne sag skal der tages stilling til, om der skal udarbejdes en forskrift, der påbyder ejere af ældre brændeovne m.m. beliggende i områder med kollektiv varmforsyning at udskifte eller nedlægge brændeovnen.

Sagsfremstilling

Miljøministeriet har udstedt en bekendtgørelse, der giver mulighed for, at kommunerne kan vedtage en forskrift om udskiftning eller nedlæggelse af visse fyringsanlæg under 1 MW i form af brændeovne og pejseindsatse i områder med kollektiv varmforsyning. Formålet er at forbedre luftkvaliteten og begrænse partikelforureningen fra fyringsanlæg, der er den største danske kilde til partikelforurening. Med denne bekendtgørelse har kommunerne mulighed for at lave en styrket lokal indsats for nedbringelse af partikelforureningen.

Hvis der udarbejdes en forskrift, skal den have følgende indhold:

- Den skal gælde for alle områder i kommunen med kollektiv varmforsyning (fjernvarme og naturgas).
- Forskriften skal gælde for alle brændeovne og pejseindsatse, som er installeret senest den 1. juni 2008.
- Der skal fastsættes en frist for udskiftning. Fristen kan være op til 12 måneder.
- Der kan i forskriften åbnes mulighed for dispensation i op til 12 måneder fra fristen.
- Der kan i forskriften fastsættes straf i form af bøde for overtrædelse af forskriften.

Der findes ingen oversigt over hvor mange brændeovne og pejseindsatse, der er installeret senest 1. juni 2008 i områder med kollektiv varmforsyning i Skanderborg Kommune. Miljøstyrelsen vurderer, at der i Danmark er ca. 220.000 brændeovne, der er produceret før 2008, som er placeret i områder med kollektiv varmforsyning.

Hvis der udarbejdes en forskrift, vil det være en betydelig arbejdsopgave for administrationen at administrere denne. Vi har ikke kendskab til, hvor brændeovne, som bliver omfattet af forskriften, er placeret. Brændeovne er ikke registreret i BBR med fremstillingsår. Udskiftning af en brændeovn kræver ikke godkendelse eller registrering ved kommunen. Der findes ikke hos skorstensfejerne en samlet oversigt over brændeovne, der er installeret senest 1. juni 2008.

Det vil derfor være vanskeligt at administrere en evt. forskrift. Hvis forskriften ikke overholdes, vil den skulle håndhæves med påbud, politianmeldelse og retssag med dom om dagbøder, indtil forskriften er overholdt.

Ved ejerskifte af en ejendom har man siden august 2021 skulle udskifte eller nedlægge brændeovne, der er fremstillet før 2003.

Det må antages, at brændeovne i områder med kollektiv varmforsyning anvendes mindre end brændeovne i områder uden kollektiv varmforsyning. Vi har meget få klager over røggener fra brændeovne.

Økonomi

Det vil være forbundet med en betydelig udgift for husejeren at nedtage en gammel brændeovn, idet tag, loft og gulv typisk skal udbedres.

Administration af en eventuel forskrift om udskiftning og nedlæggelse af brændeovne estimeres at kræve mindst ½ årsværk i 2-3 år efter vedtagelse af forskriften.

Lovgrundlag

Bekendtgørelse om kommunale forskrifter om udskiftning eller nedlæggelse af ældre brændeovne og pejseindsatser i områder med kollektiv varmforsyning af 24. maj 2023.

Dialog og høring

Forslag til forskrift skal i offentlig høring, inden den kan vedtages.

Sundhed

Mindre udledning af partikler fra brændeovne har positiv betydning for folkesundheden. Teknologisk Institut har i vinteren 2020-21 lavet målinger i et villakvarter i Mårslet, der viser, at der på dage, hvor der fyres meget i brændeovne, er en partikelkoncentration svarende til koncentrationen i luften omkring Banegårdsgade i Århus. Her er det bytrafikken, der er den primære kilde. Teknologisk Instituts målinger viser dog også, at mængden af partikler er under EU's grænseværdi.

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at der tages stilling til, om der skal udarbejdes forslag til forskrift om udskiftning eller nedlæggelse af ældre brændeovne i områder med kollektiv varmforsyning.

Beslutning

Fraværende: Torben Wallner og Tommas Leth

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at der ikke udarbejdes forslag til forskrift om udskiftning eller nedlæggelse af ældre brændeovne i områder med kollektiv varmforsyning.

Punkt 152: Varmeprojekt for fjernvarmeforsyning af Skovby syd, Herskind og Låsby

13.03.18-P15-3-23

Resume

Kredsløb har indsendt et varmeprojekt for fjernvarmeforsyning af naturgasområder Skovby Syd, Herskind, Låsby. Projektet har bedre samfundsøkonomi, virksomhedsøkonomi og brugerøkonomi end alternativerne. Projektforslaget skal principgodkendes og sendes i 2 ugers offentlig høring.

Sagsfremstilling

Kredsløb har indsendt et projektforslag i henhold til varmeforsyningsloven om fjernvarme til Skovby Syd, Herskind og Låsby. Projektforslaget er vedlagt som bilag.

Dette er fase 1, som omhandler udvidelse af Kredsløbs forsyningsområde til fjernvarmeforsyning af de tre områder. Godkendelsen sker på basis af samfundsøkonomiske beregninger af hele projektet inklusive forbindelsesledninger og nye anlæg.

Fase 2 vil komme som et selvstændigt projekt senere, når den endelige beliggenhed af forbindelsesledninger og produktionsanlæg er på plads.

Nærværende varmeprojekt omhandler udvidelse af Kredsløbs forsyningsområde til også at omfatte Skovby Syd, Herskind og Låsby.

Forbrugerne i disse områder er i dag individuelt forsynet med gas, olie, el og faste brændsler.

I beregningerne kommer varmen til de tre områder fra:

- Galten Varmeværk (10 %)
- Ny stor luft-vand varmepumpe på 4 MW (60 %)
- Ny elkedel på 7 MW (30 %)
- Ny akkumuleringstank på 3.500 m³.

Der forventes en starttilslutning på 80 % af de potentielle forbrugere (de potentielle forbrugere er alle med olie, naturgas og biomasse, ingen med el-radiator og ½ af dem med varmepumper). Efter 10 år forventes 90 % af de potentielle forbrugere at have koblet sig på.

Projektet er sammenlignet med en reference, hvor de samme forbrugere skifter til varmepumper, som skal reinvesteres, når den tekniske levealder for dem nås.

Ud over økonomiske fordele har fjernvarme også disse fordele:

- Høj forsyningsikkerhed
- Fleksibilitet i varmekilde giver større mulighed for at holde en konkurrencedygtig varmepris

- Nemt og enkelt
- Ingen støj
- Minimalt vedligehold
- Ingen uforudsete udgifter.

Klimapolitik og Strategisk Varmeplan

Projektet understøtter klimapolitikken, og er i overensstemmelse med Skanderborg Kommunes Strategiske Varmeplan. Det understøtter strategisporene: 1. Flere skal have mulighed for fjernvarme (her er de tre områder udlagt som potentielle til fjernvarme), 2. Fjernvarmeområder skal bindes sammen og 3. Brændselsfri varmeproduktion.

Den kommunale godkendelse bliver på betingelse af tilskud fra Statens fjernvarmepulje og med vilkår om, at godkendelsen bortfalder, hvis ikke der opnås tilstrækkelig tilslutning (70 %) fra hvert af de tre områder.

De tre områder er uafhængige af hinanden, således at de områder, der opnår tilstrækkelig tilslutning, kan få fjernvarme uafhængig af tilslutningen i de øvrige områder.

Økonomi

Den samlede investering til fjernvarme med forbindelsesledninger, distributionsledninger, stikledninger, målere og ny produktionskapacitet vil være ca. 217,7 mio. kr. Brugerøkonomisk vil projektet være en fordel, idet fjernvarme for et standardhus ifølge beregningerne vil koste 17.411,49 kr. pr. år, mens det samme hus vil koste 22.626,85 kr. pr. år med en ny luft-vand varmepumpe.

Selskabsøkonomisk giver projektet en overskud i nutidsværdi over 30 år på ca. 24 mio. kr. Ifølge beregningerne vil der være et positivt overskud fra år 2047. Samfundsøkonomisk er projektet 7,4 mio. kr. bedre end referencen, beregnet som nutidsværdi over 20 år. Dermed kan projektet ifølge §6 i Projektbekendtgørelsen godkendes.

Projektet er økonomisk afhængigt af tilskud fra den nationale fjernvarmepulje. Projektet er tillige økonomisk betinget af en tilslutning på 70 % fra hvert af de tre områder.

Klima

Ifølge beregningerne vil fjernvarme over 20 år have udledt ca. 980 tons mere CO₂ end referencen med individuelle varmepumper, hvis forbrugerne skifter lige så hurtigt til varmepumper, som de vil gøre til fjernvarme. Det svarer til ca. 49 tons pr. år og skyldes tab i fjernvarmeledninger.

Sammenlignet med det nuværende forbrug med 59 forbrugere med olie (heraf 45 i beboelse), 757 forbrugere med naturgas (heraf 653 beboelse) vil projektet spare klimaet for knap 6.000 tons CO₂ pr. år. Hvis det ganges med Klimarådets anbefaling på 1.500 kr. pr. ton CO₂, svarer det til en besparelse på knap 9 mio. kr. pr. år.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at varmeprojektet med fjernvarmeforsyning af hhv. Skovby Syd, Herskind og Låsby principgodkendes, hvorved administrationen kan foretage den endelige godkendelse, medmindre der kommer væsentlige høringssvar
- at varmeprojektet offentliggøres på kommunens hjemmeside og sendes i høring hos berørte parter i 2 uger.

Beslutning

Fraværende: Torben Wallner og Tommas Leth

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at varmeprojektet med fjernvarmeforsyning af hhv. Skovby Syd, Herskind og Låsby principgodkendes, hvorved administrationen kan foretage den endelige godkendelse, medmindre der kommer væsentlige høringssvar
- at varmeprojektet offentliggøres på kommunens hjemmeside og sendes i høring hos berørte parter i 2 uger.

Bilag

Projektforslag for konvertering af Herskind Låsby og Skovby Syd Rev. 1.pdf

Bilag 1 - Projektområder Ledningstracé.pdf

Bilag 2 - Adresseliste.pdf

Bilag 3 - Forbrugerøkonomisk betragtning.pdf

Bilag 4 - Selskabsøkonomi.pdf

Bilag 5 - Minimumstilslutning.pdf

Bilag 6 - Samfundsøkonomi.pdf

Punkt 153: Klimatiltag - udtagning af lavbundslande

09.00.00-G01-2-23

Resume

Klima-, Miljø- og Planudvalget orienteres om og skal tage stilling til det videre arbejde med udtagning af lavbundslande.

Sagsfremstilling

Klima-, Miljø- og Planudvalget blev orienteret om arbejdet med udtagning af lavbundslande på fire lokaliteter i Skanderborg Kommune på møde den 8. august 2023 ([sag nr. 116](#)). Tiltaget er en del af klimaplanen, beskrevet i tiltagskataloget under punkt [3.2 Udtagning af lavbundslande](#). Tiltaget skal bidrage til at indfri Byrådets ambition om CO₂-neutralitet i 2050 for kommunen som geografi.

Der er arbejdet videre med de fire lokaliteter, og i forlængelse heraf ansøges i første omgang Landbrugsstyrelsen om tilskud til forundersøgelser af to lavbundsområder ved hhv. Hvolbækken (ca. 74 ha) og Lyngbygård Å (ca. 107 ha). Der er deadline for ansøgningen den 22. november 2023.

Der har i samarbejde med Odder-Skanderborg Landboforening været afholdt lodsejermøder for begge områder, og der er opbakning fra lodsejernes side til at gennemføre en forundersøgelse. Deltagelse i en forundersøgelse er frivillig. Det er først på baggrund af resultaterne af forundersøgelserne, at lodsejer skal tage stilling til, om de vil forpligte sig til at deltage i et egentligt projekt.

Efter orienteringen af Klima-, Miljø- og Planudvalget i august har der været dialog med Aarhus Kommune, der har ønsket om et vandparkeringsprojekt på et areal ved Aarhus Å. Ansøgning om forundersøgelse af lavbundsområdet ved Aarhus Å ved Sommerbækken afventer derfor en nærmere afklaring med Aarhus Kommune.

Endvidere har der været dialog med Naturstyrelsen om de kendte høje fosforkoncentrationer ved Ringkloster Å. Projekterne må generelt ikke bidrage til en øget udledning af fosfor til vandmiljøet, da det øger næringsbelastningen, og dermed bliver vandkvaliteten forringet. Fosforproblematikken, der øger kompleksiteten i projektet, skal håndteres og kvalificeres, blandt andet med erfaringer fra lavbundsprojektet ved Gammelgård Sø, hvor der ligeledes er høj fosforkoncentration.

På den baggrund afventer ansøgning om tilskud til forundersøgelser på lavbundsprojekterne for Sommerbækken og Ringkloster opfølgning på dialogen med Aarhus Kommune og Naturstyrelsen.

Økonomi

Klimakonsekvenser: Af Skanderborg Kommunes klimaplan fremgår det, at kommunen rummer et areal på ca. 1.578 ha kulstofholdig lavbundsland. Her er det vurderingen, at der kan udtages 70 % af arealet, hvilket svarer til 1100 ha. Udtages 1100 ha vil det give en CO₂-reduktion på 15.816 tons i 2030 og 29.748 tons i 2050. Det svarer til hhv. 4 og 7 % af de samlede udledninger i 2018. Som et led i forundersøgelserne vil det konkrete reduktionspotentiale for hvert af de to områder blive beregnet.

På baggrund af de indledende erfaringer med ansøgningsprocessen til forprojekterne er det fortsat vurderingen - som i klimaplanen - at arbejdet med ansøgningsprocessen samt for- og hovedprojekter med udtagning af lavbundslande kræver dedikeret tid og fokus fra medarbejdere. Derfor er der også som et element i indfrielsen af klimaplanen lagt op til, at der investeres et halvt årsværk til at sikre indfrielse af det CO₂-potentiale, der ligger i udtagning af lavbundslande i Skanderborg Kommune. Klima-, Miljø- og Planudvalget skal som opfølgning på budgetaftalen for 2024-2027 tage stilling

til udmøntningen af midler til klimatiltag under klimaplanen. Her vil forslaget om at dedikere medarbejderressourcer til udtagning af lavbundsjord indgå. Alternativt skal der ske en intern omprioritering af ressourcer for at løfte opgaven med de to forundersøgelser.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at der arbejdes videre med udtagning af lavbundslande med ansøgning til forprojekt ved Hvolbækken og Lyngbygårdsvej
- at det videre arbejde med lavbundsprojekterne ved Aarhus Å samt Ringkloster afventer dialog med Aarhus Kommune og Naturstyrelsen.

Beslutning

Fraværende: Torben Wallner og Tommas Leth

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at der arbejdes videre med udtagning af lavbundslande med ansøgning til forprojekt ved Hvolbækken og Lyngbygårdsvej
- at det videre arbejde med lavbundsprojekterne ved Aarhus Å samt Ringkloster afventer dialog med Aarhus Kommune og Naturstyrelsen.

Punkt 154: Ophævelse af Lokalplan 3 Galten - Igangsætning

01.02.05-P16-15-23

Resume

Klima-, Miljø- og Planudvalget anmodes om at tage stilling til igangsætning af ophævelse af Lokalplan 3 Galten på Smedeskovvej 53-55 i Galten.

Sagsfremstilling

Baggrund

Aura og DinEl har anmodet om at få ophævet gældende Lokalplan 3 Galten, da den er forældet i forhold til lokalplanens formålsparagraf, der specifikt giver mulighed for erhvervsformål til Galten Elværk. Aura ønsker at sælge sin del af ejendommen på Smedeskovvej 55 til Eurofins, der har behov for at udvide. Virksomheden Eurofins ønsker at erhverve Auras areal for at udvide deres virksomhed, som er beliggende på Smedeskovvej 38 og fortsat vil ligge her. Eurofins vil på Smedeskovvej 55 bevare administrationsbygning og en mellemgang til lager. Dette lager ønskes nedrevet for at kunne opføre faciliteter til laboratorier, nogenlunde svarende til det nuværende lagers omfang.

Link til [Google Maps](#)

Formål

Formålet med ophævelsen er at give mulighed for, at andre aktører end Galten Elværk kan udnytte erhvervsområdet.

Forhold til nuværende planlægning for området

Området er omfattet af Kommuneplanramme 30.E.01, der udlægger området til erhvervsområde i form af let industri og håndværk. Rammen stiller krav om, at området skal afskærmes mod det åbne land af en landskabelig overgang/levende hegn med en min. bredde på 15 m.

Området er omfattet af 'Lokalplan 3 Galten - for et område ved kommunevej nr. 1 Smedeskovvej i Galten by'. Lokalplanen, som er vedtaget i 1977, er forældet i forhold til, at lokalplanen specifikt giver mulighed for administrationsbygning og lagerbygning for Galten Elværk både i §1 og 3. Netop disse to § 1 Formål og § 3 Anvendelse kan der ikke dispenseres til. Derfor anbefaler administrationen, at Lokalplan 3 - Galten aflyses jf. planlovens §33, som giver mulighed for at ophæve lokalplaner, der ikke længere er relevante eller mulige at administrere. Ved en ophævelse af en lokalplan efter § 33, stk. 1, nr. 2 er konsekvensen, at området fremover skal administreres på grundlag af kommuneplanens rammebestemmelser og de generelle bebyggelsesregulerende bestemmelser i bygningsreglementet. Status som byzone vil fortsat være gældende, selv om lokalplanen aflyses.

Lokalplanproces

Ophævelse af en lokalplan følger samme vedtagelses- og offentlighedsprocedure, som vedtagelse af en ny lokalplan. Det forventes, at evt. forslag til ophævelse kan behandles politisk i januar 2024 med henblik på offentlig høring, samt at aflysningen kan vedtages endeligt i april eller maj 2024.

Økonomi

Afledte udgifter

Der vurderes ikke at være kommunale anlægsudgifter forbundet med ophævelse af Lokalplan 3.

Klimapåvirkning

Med ophævelse af Lokalplan 3 - Galten vil Eurofins have mulighed for at udvide sin virksomhed inden for kort afstand til deres eksisterende placering på Smedeskovvej 38, som skal forblive på denne placering. Det er så kort afstand, at man til fods kan komme fra den ene bebyggelse til den anden. I stedet for at nedrive og bygge helt nyt planlægger Eurofins at bevare administrationsbygning og en mellemgang, og dermed genbruge allerede eksisterende bebyggelse. Lagerbygningen ønskes nedrevet for i stedet at opføre ny bebyggelse til laboratorieformål.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at ophævelse af Lokalplan 3 - Galten igangsættes.

Beslutning

Fraværende: Torben Wallner og Tommas Leth

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at ophævelse af Lokalplan 3 - Galten igangsættes.

Bilag

Oversigtskort Aflysning af Lokalplan 3

Punkt 155: Lokalplan 1197 Munkegården, Adelgade 47-59 i Skanderborg – forslag til udsendelse i høring

01.02.05-P16-3-23

Resume

Byrådet skal tage stilling til, om vedlagte forslag til Tillæg 21-03 til Kommuneplan 21 skal vedtages, og om vedlagte forslag til Lokalplan 1197 skal sendes i offentlig høring.

Sagsfremstilling

I 2021 var et første forslag til Lokalplan 1162 Munkegården (for ejendommen kendt som 'Munkekroen' og seks ejendomme i tilknytning hertil) i høring. Lokalplanforslaget blev henlagt, da der ikke kunne opnås aftale mellem udvikler og ejeren af ejendommen Adelgade 49 (frisør) om, at frisøren kunne opretholde otte p-pladser til sine kunder. Vejadgang til Gasværksvej skulle oprindeligt etableres over ejendommen Adelgade 49, hvilket reducerede ejendommens parkeringsareal.

Der foreligger nu en aftale mellem udvikler og ejer af nr. 49 om vejadgang og parkering. Denne aftale er baseret på, at vejadgangen til Gasværksvej i stedet skal etableres over en ejendom mod syd, Adelgade 47. Da projektområdet er udvidet, er der udarbejdet et nyt forslag til Lokalplan 1197.

Projektområdet

Lokalplanområdet omfatter matr.nr. 34, 35a, 36, 37, 38a, 39 og 40 Skanderborg Bygrunde, og udgør et samlet areal på ca. 3.925 m². Ejendommene er beliggende på adresserne Adelgade 47-59, Skanderborg. Med undtagelse af matr.nr. 35a (frisøren Adelgade 49) og matr.nr. 39 (banken Adelgade 57) ejer udvikler alle ejendomme, der omfattes af planlægningen. I forbindelse med forudgående forslag til Lokalplan 1162 forelå skriftlig tilkendegivelse fra ejerne af matriklerne nr.35a og 39 om at være indforstået med planlægningen.

Den igangsatte planlægning skal muliggøre etageboligbebyggelse i form af facadebebyggelse langs Adelgade. Bebyggelsen skal indrettes med publikumsorienteret erhverv i stueplan mod Adelgade.

Konkret påtænker udvikler i første omgang kun at opføre bebyggelse over matr.nr. 36, det vil sige den grund, hvorpå den tidligere 'Munkekroen' lå.

Link til [Google maps](#)

Link til [netgis](#)

Link til digital lokalplan i [DKplan](#)

Forholdet til kommuneplanen

Det tidligere forslag til Lokalplan 1162 var ledsaget af et kommuneplantillæg, som også var i høring. Kommuneplantillægget skal alene sikre, at et mindre areal som omfattes af planlægningen overføres fra ramme 10.C.11 Citycenter (Bloms) til samme rammeområde, som omfatter lokalplanområdet.

Der indkom ikke indsigelser mod denne tekniske ændring af kommuneplanen.

Det nye forslag til Lokalplan 1197 bringes således i overensstemmelse med kommuneplanen med den endelige vedtagelse af tillægget.

Forslag til lokalplan

Det nye forslag til lokalplan, Lokalplan 1197, muliggør etageboligbebyggelse i form af facadebebyggelse i op til 4½ etage foruden kælder. Bilparkering skal ske på terræn, og bebyggelsen skal indrettes med publikumsorienteret erhverv i stueplan mod Adelgade.

Gårdrummet disponeres med udlæg af et regulært friareal langs hele bebyggelsens vestvendte bagfacader. Mellem friarealet og Bloms Butikcenter udlægges et sammenhængende færdsels- og parkeringsareal. Friarealets omfang og placering sikrer kvaliteten af de udendørs opholdsarealer på terræn samt kommuneplanens krav om min. 80 m² udendørs opholdsareal pr. boligenhed.

Med lokalplanen fastlægges bestemmelser om bebyggelsens udseende med henblik på tilpasning til eksisterende bykarakter i nærområdet, som udgør Skanderborgs ældre bymidte. For at sikre den oprindelige byskala fastlægges eksempelvis, at facader mod Adelgade skal fremstå som en konstruktiv helhed, og at bebyggelse, der opføres hen over ét eller flere oprindelige matrikelskel, eller med facader længere end 20,0 meter, ”skal udformes og opdeles på en måde, der respekterer og er tilpasset gadens oprindelige facadelængder.” Der fastlægges samtidig bestemmelser vedrørende vinduers udseende, således ensidigt brug af gulv-til-loft vinduer mod Adelgade afværges samt for tagform, detaljering af facader i stueplan og farver.

Parkering

Lokalplanen sikrer, at der etableres i alt 36 p-pladser inden for lokalplanområdet, hvoraf 34 p-pladser disponeres til almindelige personbiler, 1 som handicap p-plads til personbil og 1 som handicap p-plads til minibus.

Kravet til antal p-pladser for Munkegården, Adelgade 49a og 51, er reduceret til 16 pladser. Denne reduktion hviler på den indgåede aftale mellem udvikler og ejer af Adelgade 49 (frisøren) og er baseret på, at der kan ske dobbeltudnyttelse af p-pladserne mellem udviklers ejendomme på Adelgade 49a/51 og Adelgade 49, hvorved frisøren kan opretholde ret til syv p-pladser i butikkens åbningstid.

Ved opførelse af ny bebyggelse på øvrige ejendomme indenfor lokalplanområdet skal der etableres parkering i overensstemmelse med Skanderborg Kommunes gældende p-norm.

Vejadgang og stiforbindelse

Lokalplanområdet skal fortsat vejbetjenes fra Gasværksvej. Lokalplanen fastlægger således bestemmelser om, at færdsels- og parkeringsarealet skal indrettes under hensyntagen til, at hele lokalplanområdet skal kunne vejbetjenes fra Gasværksvej. Derved sikres en hensigtsmæssig og sikker vejbetjening med kun én vejadgang til hele lokalplanområdet.

For at sikre, at vejadgangen etableres under hensyntagen til også at kunne betjene den nordlige del af lokalplanområdet, indeholder lokalplanen bestemmelser som sikrer, at det er en forudsætning for ibrugtagning af ny bebyggelse, at disse

anlæg etableres. Jævnfør ovenstående foreligger der nu tinglyst aftale, som sikrer hele området vejret til områdets vejanlæg via Gasværksvej.

Stiforbindelsen Adelgade-Gasværksvej udlægges som privat fællessti med offentlig adgang.

Tilgængelighed

Jf. Miljø- og Planudvalgets beslutning om tilgængelighed på mødet den 2. marts 2021 er der vedrørende den offentligt tilgængelige stiforbindelse mellem Adelgade og Gasværksvej indarbejdet følgende i forslagetets bestemmelse § 8.2: "Der udlægges areal til privat fællessti a-b jf. bilag 2. Stien, der skal opretholde eksisterende offentligt tilgængelige stiforbindelse mellem Adelgade og Gasværksvej, fastholdes i sin nuværende placering gennem byggefeltet, men kan indrettes med en ny placering gennem lokalplanområdet, i princippet som vist på bilag 2.

Inden for stuidlægget må der under hensyntagen til stiens tilgængelighed indrettes med fast inventar i form af sidde møbler.

Grundet de lokale terrænforhold tillades det, at stiforbindelsen a-b udføres som trampe kombineret med en trækkerampe, der må udføres med hældning på op til 230 promille. Byggeri, der opføres på matr.nr. 36, skal indrettes med elevator, der sikrer kørestolsbrugere mulighed for at færdes via forbindelsen mellem Adelgade og Gasværksvej."

Eksisterende værdifuld beplantning

Lokalplanen sikrer med bestemmelser bevaring af et større enkeltstående og karaktergivende egetræ, der vokser i lokalplanområdets sydvestlige hjørne.

Virksomhedsstøj

Lokalplanområdet grænser op til Bloms Butikcenter, der er indrettet med p-hus og bilparkering på tagfladen vest for lokalplanområdet. P-arealet betragtes ikke som offentligt tilgængeligt, idet P-huset er lukket i nattetimerne (kl. 22-06). Eventuel støj fra Bloms Butikcenter skal derfor betragtes som virksomhedsstøj.

Lokalplanen ledsages af en støjrapport, der viser, at de vejledende støjgrænser i natperioden overskrides på facaden i den nordlige ende af lokalplanområdet. Overskridelserne forårsages af ventilationsanlæg placeret på taget af det tilgrænsende Bloms Butikcenter - og ikke parkering og smækkende bildøre på Bloms p-areal eller ind- og udkørsel.

Der er i rapporten anvist to principielle forslag, der kan nedbringe støjen, så grænserne overholdes. Der er indarbejdet bestemmelser i lokalplanen, der sikrer, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes ved etablering af boliger i lokalplanområdet.

Forhold til kapacitetsberegninger

De boliger, der gives mulighed for med lokalplanen, er indeholdt i den nuværende befolkningsprognose, idet lokalplanområdet kan rummes inden for den gældende kommuneplan. Kapacitetsbehovet i skoledistrikt Morten Børup Skolen vil således ikke øges mere end forventet som følge af planlægningen.

Miljøscreening

Der er med henvisning til Lov om miljøvurdering af planer og programmer blevet foretaget en miljøscreening. Miljøscreeningen har ikke medført krav om udarbejdelse af en egentlig miljøvurdering. Miljøscreeningen indgår som bilag i lokalplanforslaget.

Klimapåvirkning

Generelt vurderes det, at byudvikling som udgangspunkt vil medføre en negativ klimapåvirkning.

I dette tilfælde, hvor der byfortættes inden for eksisterende byområde, forudsætter byudviklingen dog kun i begrænset omfang etablering af ny infrastruktur, ligesom nye boliger i eksisterende byområde naturligt understøtter allerede eksisterende offentlige og private servicetilbud i midtbyen. Transportbehovet vil som udgangspunkt også være lavere. Der er derfor grund til at forvente, at dette projekt er så godt som muligt i forhold til placering, bystruktur osv. Med nuværende vidensniveau kendes effekten dog ikke.

Det muliggjorte byggeri kan opføres som konventionelt, ligesom et udlagt vejareal kan befæstes og belægges med asfalt. Der er dermed ikke planlagt tiltag ud over byfortætning, der reducerer klimabelastningen fra projektet.

Mobilitet

Lokalplanen indeholder ikke i væsentlig grad bestemmelser, som fremmer CO₂-venlige transportformer.

Bebyggelse/anlæg

Lokalplanen indeholder ikke i væsentlig grad bestemmelser, der minimerer ressourceforbrug.

Natur og beplantning

Lokalplanen indeholder ikke i væsentlig grad bestemmelser, der sikrer høj andel af beplantning, som kan bidrage til CO₂-reduktion.

Økonomi

Afledte udgifter

Der vil ikke være kommunale anlægsudgifter forbundet med projektet.

Områdets interne vej anlægges som privat fælles vej, og der er indgået privatretlig aftale om, at alle ejendomme i lokalplanområdet har vejret til områdets nye fælles vejadgang, samt om anlæg og drift af den fælles vejadgang, intern vej og sti. Det forventes dermed ikke, at planlovens § 47 om ekspropriation til virkeliggørelse af lokalplanen skal bringes i anvendelse.

Dialog og høring

Borgerinddragelse sker efter planlovens bestemmelser, dvs. direkte meddelelse til grundejere og andre berørte parter samt ved annoncering på kommunens hjemmeside. Derudover indrykkes henvisningsannonce i Uge-Bladet.

Det er administrationens vurdering, at høringsfristen kan fastsættes til 6 uger, da lokalplanforslaget i store træk er i overensstemmelse med det tidligere forslag til Lokalplan 1162, som allerede har været i høring, dog er området udvidet mod syd med Adelgade 47.

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at forslag til Lokalplan 1197 offentliggøres og sendes i 6 ugers høring
- at forslag til Tillæg 21-03 til Kommuneplan 21 vedtages
- at der ikke foretages en egentlig miljøvurdering af planen
- at den offentlige bekendtgørelse af kommunens beslutning om, at der ikke skal foretages en egentlig miljøvurdering af Lokalplan 1197, offentliggøres samtidig med planforslaget.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Fraværende: Torben Wallner og Tommas Leth

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø, dog således, at spørgsmålet om muligheden for at etablere solceller på facader og tage undersøges yderligere i høringsfasen.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Adelgade 47-59, Skanderborg , ekstern støj II_2

Forslag til Kommuneplantillæg 16-29_21-03

Oversigtskort

Forslag til Lokalplan nr. 1197_inkl. S-skema

Punkt 156: Igangsætning af kommuneplantillæg og lokalplan for erhvervsområde ved Vroldvej i Skanderborg

01.02.05-P16-10-23

Resume

Virksomheden Normal A/S har anmodet om at etablere et domicilbyggeri/kontorbyggeri ved Vroldvej og Vestermosevej i Skanderborg. Med denne sag anmodes Økonomi- og Erhvervsudvalget om at tage stilling til, om der på det foreliggende grundlag skal igangsættes kommuneplantillæg og lokalplan for at muliggøre projektet.

Sagsfremstilling

Virksomheden Normal A/S ønsker at etablere et nyt hovedkvarter/kontorbyggeri på et areal ved Vroldvej og Vestermosevej i Skanderborg. Arealet udgøres af matr. nr. 6eo, Vrold, Skanderborg Jorder.

Projektområdet

Arealet ligger i udkanten af Skanderborg by ved Vroldvej, Vestermosevej og E45, og omfatter et samlet areal på 145.655 m² inklusiv en lille del af Vestermose samt skrånende arealer med beskyttet natur. Området er i dag ikke bebygget. Mod nordøst og øst afgrænses området af søen Vestermose, og mod vest af motorvejen E45. Mod syd afgrænses området af Vroldvej og bydelen Vrold. Nord for Vroldvej omkranser planområdet dertil et mindre boligområde med 6-8 boliger på Vestermosevej.

[Link til området i Google Maps](#)

[Link til kort.skanderborg](#)

Projektet

Virksomheden ønsker mulighed for at opføre kontorbyggeri med et samlet etageareal på 43.500 m². Bebyggelsen ønskes opført som klynger af forbundne bygningskroppe omkring et grønt fællesområde. Bygningerne ønskes opført i 2 til 4 etager. Bygningerne ønskes opført med saddeltage. Bebyggelsens højde vil variere og med en højde op til 24 meter. Virksomheden oplyser, at parkering ønskes etableret i en kombination af kælderparkering og terrænparkering. Terrænparkering placeres på den sydlige del af grunden mod Vroldvej. Således friholdes den nordlige del af grunden - og overgangen til landskabet ned til Vestermose - for parkering. Projektet tænkes opført i to etaper med etablering af den nordligste del først.

Lokalplan

Området er omfattet af Lokalplan 1035. Lokalplanen muliggør byggeri på 43.500 m² til erhvervsformål i op til 4 etager. Det ansøgte projekt strider imod lokalplanens principper, da der ønskes en anden disponering af bygningerne, der vil gå ud over lokalplanens delområder og grøn kile, og da der ønskes mulighed for en højere bygningshøjde end 16 meter. Muliggørelse af projektet forudsætter derfor udarbejdelse af en ny lokalplan.

Den nye lokalplan vil fortsat muliggøre byggeri på 43.500 m² til erhvervsformål, men vil give mulighed for en ændret disponering af bebyggelsen og en maksimal bygningshøjde på 4 etager og 24 meter, med en tagfod på maksimalt 16 meter. Lokalplanen vil i samme ombæring også justere i bestemmelser om materialevalg, tagudformning, landskabelig indpasning, beplantningsprincipper m.v.

Kommuneplanramme 11.E.02 og 11.R.06

Området er i kommuneplanen omfattet af rammeområde 11.E.02 og en del af rammeområde 11.R.06.

- Rammeområde 11.E.02 udlægger arealet til erhvervsområde i form af kontor- og serviceerhverv, ferie- og kongrescenter samt uddannelsesinstitutioner. Området er udlagt til virksomheder med miljøklasse 1 - 3. Den maksimale højde er fastlagt til 4 etager og 16 meter. Bebyggelsesprocenten er 30, og samtidig må maksimalt 30 % af grunden bebygges. For rammeområdet gælder også, at bebyggelse arkitektonisk og landskabeligt skal fremstå som en harmonisk og samlet helhed. Området skal mod E45 afsluttes af et grønt naturområde med et lavt plejeniveau. Vandhuller, vandløb og naturarealer skal indgå i områdets friareal som naturpræget grønt område med lavt plejeniveau. Området skal indrettes således, at der tages hensyn til landskabet. Området er belastet af støj fra E45. Virksomhederne skal overholde de gældende støjniveauer i forhold til andre støjfølsomme områder.
- Rammeområde 11.R.06 omfatter den nordøstlige bræmme af grunden ud til Vestermose. Rammeområde 11.R.06 udlægger dette areal til nærrekreativt område og jordbrugsområde, med mulighed for anlæggelse af stiforbindelser og anlæg for støjafskærmning.

En ny lokalplan for projektet vil ikke være i overensstemmelse med kommuneplanramme 11.E.02 grundet bygningshøjderne. Projektet forudsætter derfor udarbejdelse af et kommuneplantillæg, der har til formål at ændre den maksimale bygningshøjde inden for 11.E.02 fra 16 meter til 24 meter. Projektet er i overensstemmelse med de øvrige bestemmelser i kommuneplanrammen.

Vandhåndtering

Der er ikke grundvandsinteresser i området. Jordbundsforholdene viser foreløbigt, at nedsivning formodentligt vil være muligt. Vand fra veje og parkeringspladser skal renses via regnvandsbede, bassin eller lignende. En nærmere plan for håndtering af regnvand og klimavand vil blive belyst i den videre proces, herunder i hvilket omfang der er behov for et eller flere bassiner.

Søbeskyttelseslinje

Et areal i den nordøstlige del af planområdet er omfattet af søbeskyttelseslinjen omkring Vestermose. I udgangspunktet tillades ikke anlæg og ændringer i terrænet inden for søbeskyttelseslinjen. Det skal afklares, om der er behov for regnvandsbassiner, og om disse kan etableres, så de ikke går ind i søbeskyttelseslinjen. Dertil oplyser virksomheden, at de kan have ønske om at placere mindre opholdsarealer og stier inden for søbeskyttelseslinjen.

En mindre del af området, som virksomheden ønsker at bebygge med op til 3 etager, har tidligere været omfattet af søbeskyttelseslinjen, men reduceret af Miljøstyrelsen i 2011 med udgangspunkt i nugældende Lokalplan 1035. En dialog med Miljøstyrelsen er nødvendig for at klarlægge, hvor meget og hvor højt der må bygges inden for dette delareal.

Arkitektonisk/landskabelig kvalitet

Den aktuelle disponering viser et projekt, som med de ønskede bygningshøjder vil være markant i forhold til, hvordan Skanderborg by tager sig ud fra det omkringliggende landskab, fra motorvej og fra bydelene omkring. Bebyggelsen vil således være op til 8 meter højere, end hvad der muliggøres i nugældende lokalplan og op til ca. 16 meter højere end den omkringliggende boligbebyggelse. For en bebyggelse med denne synlighed vil kravene til kvaliteten af arkitektur og landskab være af væsentlig betydning. Dette gælder også projektets tilpasning og placering i forhold til de eksisterende landskabstræk. I den videre proces vil projektets arkitektur og landskabelig indpasning blive belyst yderligere, også jf. Byrådets beslutning om at igangsætte et arbejde med en arkitekturpolitik.

Trafik, vejadgang og mobilitet

Projektet vil medføre en ekstra trafikbelastning af Vroldvej. Der vil være behov for en ny vejadgang til erhvervsområdet, hvilket kan ske ved at tilkoble en ny adgangsvej til krydset ved Vrold Tværvej. Det kan f.eks. ske i en rundkørsel. I den videre proces vil betydningen af projektet for trafikafviklingen på Vroldvej og for tilkoblingen til motorvejen blive belyst. Dertil er der behov for at belyse forholdene for den kollektive trafik og de bløde trafikanter i forhold til Byrådets mål for bæredygtig mobilitet jf. klimaplanens målsætning om, at kørsel i private biler i Skanderborg Kommune skal reduceres med 10 % inden 2030.

Parkering

Den gældende p-norm fastsætter p-kravet til 1 p-plads pr. 50 m² erhvervsetagemeter for biler og 1 p-plads pr. 100 m² erhvervsetagemeter for cykler. Virksomheden oplyser, at der vil blive etableret 870 p-pladser til biler, hvilket er i overensstemmelse med p-normen. Dette i form af både kælderparkering og terrænparkering. Terrænparkering placeres på den sydlige del af grunden mod Vroldvej. I det videre planarbejde belyses behovet for afskærmning mod boligbebyggelsen på Vestermosevej. Dertil parkeringsarealets udseende og områdets visuelle udtryk i forhold til Vroldvej samt oplevelsen af Skanderborg by, når man ankommer fra syd og vest.

Støjberregninger

Der er ikke foretaget endelige støjberregninger. Det skal i det videre planarbejde dokumenteres, at Miljøministeriets vejledende støjgrænser for vej- og virksomhedsstøj kan overholdes på virksomhedens udendørs opholdsarealer og for de omkringliggende boligområder. Virksomheden har et ønske om at støjskærme området yderligere fra motorvejen, hvilket forudsætter en dialog med Vejdirektoratet.

Supplerende sagsfremstilling til Klima-, Miljø- og Planudvalget den 7. november 2023:

Byggeriet vil variere i højde og vil enkelte steder være op til 8 meter højere, end hvad nugældende lokalplan muliggør. I den videre proces præciseres omfang og placering af de dele af byggeriet, for hvilke der tillades en maks. højde på 24 meter.

Virksomheden ønsker, at byggeriet bliver opført med saddeltag og med mulighed for udnyttelig tagetage, hvorfor byggeriet vil fremstå som 4½ etager, fremfor de 4 etager som nugældende lokalplan giver mulighed for.

For at bringe ny planlægning i overensstemmelse med Kommuneplan 21 skal der udarbejdes et kommuneplantillæg, som giver mulighed for byggeri i 24 meter og 4½ etager.

Bilaget for projektet er udskiftet og opdateret med 4½ etager.

Økonomi

Udgifter til nødvendige arbejder til evt. ombygning af krydset ved Vrold Tværvej påhviler bygherre, jf. Vejloven eller efter aftale. Der kan tillige være afledte kommunale udgifter til øvrige forhold, f.eks. til etablering af forbedrede forhold for kollektiv trafik og bløde trafikanter. Dette vil blive kvalificeret i det videre planarbejde.

Klimapåvirkning

Der kan ikke foretages en konkret vurdering af projektets klimapåvirkning på nuværende tidspunkt. Generelt vurderes det, at byudvikling overordnet vil medføre en negativ klimapåvirkning. Der er i dette projekt potentiale for at arbejde med fremme af bæredygtig mobilitet jf. klimaplanens målsætning om, at kørsel i private biler skal reduceres med 10 % inden 2030, og klimaplanens tiltag om at arbejde med grønnere transportadfærd i samarbejde med virksomheder og bedre cykelforhold i erhvervsområder.

Dialog og høring

Projektet forudsætter udarbejdelse af et kommuneplantillæg, der ændrer den maksimalt tilladte bygningshøjde fra 16 meter til 24 meter. Det er administrationens vurdering, at den anmodede planlægning ikke vil forudsætte forudgående offentlighed efter Planlovens § 23.

Da denne ændring ikke har været omhandlet i planstrategien efter § 23a, er det hovedreglen, at der inden udarbejdelsen af forslaget til kommuneplantillæg skal gennemføres foroffentlighed. Undtaget herfra er dog, hvis ændringen alene består af mindre ændringer i kommuneplanens rammedel, der ikke strider imod planens hovedprincipper samt ved uvæsentlige ændringer i hovedstrukturen, jf. Planlovens § 23c, stk. 1. Hvorvidt en ændring er mindre beror på et skøn.

Administrationen har vurderet, at da der er tale om et allerede udlagt erhvervsudlæg, hvor der ikke ændres i anvendelsen og etagemeter, men alene i højden, strider den foreslåede kommuneplanændring ikke imod kommuneplanens principper og hovedstruktur. Derfor vurderer administrationen, at man i dette tilfælde kan undlade at gennemføre en foroffentlighed.

Sundhed

Der er i dette projekt potentiale for at arbejde med fremme af bæredygtig og sund mobilitet, bl.a. i forhold til klimaplanens tiltag om at arbejde med grønnere transportadfærd og bedre cykelforhold i erhvervsområder.

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at igangsætte arbejdet med et kommuneplantillæg, der muliggør en maksimal bygningshøjde på 24 meter
- at igangsætte arbejdet med en lokalplan for projektet
- at der ikke igangsættes en foroffentlighedsfase efter Planlovens § 23c.

Sagen fremsendes til Klima-, Miljø- og Planudvalget og Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning

Fraværende: Torben Wallner og Tommas Leth

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at igangsætte arbejdet med en lokalplan for projektet under forudsætning af, at Økonomi- og Erhvervsudvalget igangsætter arbejdet med et kommuneplantillæg.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning fra Direktionen, 30. oktober 2023, pkt. 250:

Der forelå ved mødets begyndelse nye oplysninger til sagen, idet Normal muligvis ønsker at udnytte tagetagen til kontorformål, og ud fra dette ønsker at sikre mulighed for 4½ etager i kommuneplanen.

Direktionen vedtog,

- at det om muligt tydeliggøres i sagsfremstillingen inden den politiske behandling, hvor på området og i hvilket omfang bygningshøjden bliver op til 24 meter
- at bilagsmaterialet rettes til med ønsket om at sikre mulighed for 4½ etage.

Direktionen vedtog at indstille til Klima-, Miljø- og Planudvalget,

- at igangsætte arbejdet med en lokalplan for projektet under forudsætning af, at Økonomi- og Erhvervsudvalget igangsætter arbejdet med et kommuneplantillæg.

Direktionen vedtog at indstille til Økonomi- og Erhvervsudvalget,

- at igangsætte arbejdet med et kommuneplantillæg, der muliggør en maksimal bygningshøjde på 24 meter og 4½ etager
- at der ikke igangsættes en foroffentlighedsfase efter Planlovens § 23c.

Sagen fremsendes til Klima-, Miljø- og Planudvalget og Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Bilag

Kort over lokalplanområde

Bilag - Normal Projektpræsentation - 20231030

Punkt 157: Opfølgning på ligestillingsredegørelse 2023 for Skanderborg Kommune med fokus på lighed i sundhed

81.00.15-A00-1-23

Resume

Med denne sag lægges op til en drøftelse i Klima-, Miljø- og Planudvalget af ligestillingsredegørelse 2023 med fokus på lighed i sundhed. Spørgsmålet er, om ligestillingsredegørelse 2023 for Skanderborg Kommune giver anledning til, at der sættes indsatser i gang med fokus på lighed i sundhed.

Sagsfremstilling

Baggrund

Den lovpligtige ligestillingsredegørelse 2023 for Skanderborg Kommune er godkendt af Byrådet den 26. april 2023 (pkt. 66). I forbindelse med godkendelsen besluttede Byrådet at anmode Økonomi- og Erhvervsudvalget om, at der – med involvering af udvalgene – sættes yderligere fokus på ligestilling.

HovedMED-udvalget tog orienteringen om ligestillingsredegørelse 2023 til efterretning den 7. juni 2023 (pkt. 33). HovedMED-udvalget påpegede i den forbindelse, at ligestilling og mangfoldighed fortsat er vigtige indsatsområder. Men set i forhold til de personaleudfordringer, som de forskellige områder i øvrigt står over for, vurderes ligestilling mellem kvinder og mænd dog ikke at være et af de mest presserende fokusområder på nuværende tidspunkt.

I forlængelse af HovedMED-udvalgets bemærkning besluttede Økonomi- og Erhvervsudvalget den 20. september 2023 (pkt. 208), at der ikke fokuseres på indsatser målrettet personale. I stedet besluttede Økonomi- og Erhvervsudvalget at fremsende sagen til drøftelse i udvalgene med fokus på lighed i sundhed.

Ligestillingsredegørelsen er vedlagt som bilag.

Kort opsummering af ligestillingsredegørelsen med fokus på kommunale kerneydelser inden for sundhedsydelser og sundhed generelt

Ligestillingsredegørelse 2023 for Skanderborg Kommune afspejler, at der ikke er overordnede målsætninger for ligestilling af kvinder og mænd i forhold til de kommunale kerneydelser. Dette gælder også for sundhedsydelser og sundhed generelt, som er årets særligt udvalgte tema.

På den baggrund er der heller ikke i redegørelsen fremhævet konkrete initiativer, som er taget i perioden for at fremme ligestilling inden for området.

I forhold til de fakta som præsenteres, så viser data på kerneydelser inden for sundhedsydelser og sundhed generelt, at der i Skanderborg Kommune er:

- overvægt af kvinder der besøger almen praktiserende læge
- overvægt af kvinder med kontakt til psykolog
- overvægt af kvinder der modtager genoptræning og/eller vedligeholdelsestræning
- højere middelealder for kvinder.

Data viser dog samtidig, at Skanderborg Kommune ikke skiller sig væsentligt ud fra gennemsnittet på tværs af øvrige kommuner på kerneydelser inden for sundhedsydelser og sundhed generelt.

Lovgrundlag

Ligestillingsloven:

- § 4 om, at alle offentlige myndigheder inden for deres område skal arbejde for ligestilling og indarbejde ligestilling i al planlægning og forvaltning.
- §§ 5 og 5 a om, at offentlige myndigheder hvert tredje år skal indberette en ligestillingsredegørelse om deres arbejde med ligestilling til det ansvarlige ministerium.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Byrådssekretariatet og HR indstiller,

- at ligestillingsredegørelsen drøftes med fokus på lighed i sundhed.

Beslutning

Fraværende: Torben Wallner og Tommas Leth

Klima-, Miljø- og Planudvalget drøftede ligestillingsredegørelsen.

Bilag

Ligestillingsredegørelse 2023 for Skanderborg Kommune - endelig udgave godkendt af Byrådet og indber

Punkt 158: Årsplanlægning for 2024 for Klima-, Miljø- og Planudvalget

00.01.00-A00-57-23

Resume

Med denne sag fremlægges et udkast til årsplan 2024 for Klima-, Miljø- og Planudvalget, og der lægges op til drøftelse.

Sagsfremstilling

Klima-, Miljø- og Planudvalget lægger en (dynamisk) plan for udvalgets arbejde i 2024. Første forslag til årsplan er vedlagt som bilag.

Årsplanen har til formål at tilgodese de politiske ønsker, der er til, hvilke temaer og sager, der skal behandles i udvalget. Udvalget er politikformulerende og politikkontrollerende for følgende politikområder jf. Styrelsesvedtægten:

4. Klima og energi

- Forsyning (myndighed/planlægning)
- Renovation – herunder bortskaffelse af olie og kemikalieaffald
- Strategisk energiplanlægning
- Klimaplanlægning
- CO2-regnskab

5. Udviklingsstrategi, kommuneplan og lokalplaner

- Lokalplanlægning efter Økonomiudvalgets retningslinjer og erklæringer afgivet i henhold til §15 i Skanderborg Kommunes styrelsesvedtægt

9. Natur og miljø

- Naturfremme og -beskyttelse
- Miljøbeskyttelse
- Vandløb
- Grønne områder

10. Veje og trafik

- Veje
- Kollektiv trafik – herunder hyre-, rute- og fragtbilkørsel
- Trafiksikkerhed.

Emner/ bestillinger på tidligere udvalgsmøder

En opsamling fra tidligere om hvilke temaer, der ønskes drøftet i Klima-, Miljø- og Planudvalget:

- drøftelse af det ønskede faglige kvalitetsniveau, når der skal etableres infrastrukturanlæg”, jf. pkt. 77, den 31. maj 2023 Byrådet.

- oplæg til, hvordan der kan arbejdes videre med helhedsplan/ mobilitetspolitik til et kommende møde, incl. et estimat på arbejdsområdet/ prisen på en sådan planlægning, jf. pkt. 114
- årlig politikkontrol af klimapolitik med fokus på hvilke virkemidler, herunder boligstørrelse, der gennem dialog med udviklere, er taget i brug for at reducere CO²-aftrykket fra boligbyggeri i det forgangne år.
- at der foretages nye trafikmålinger efter ibrugtagning af børnehaven Horsegården, jf. pkt. 100.
- let revision af trafikpolitik og fokuserede indsatser på området, jf. pkt. 50
- at undersøge mulighederne for at gøre busrejser gratis for borgerne, jf. møde oktober 2023
- politikkontrol på sikre skoleveje
- politikkontrol på asfaltaftale
- fællesmøder med Skanderborg Forsyning.

Emner fra budgetforliget for 2024-27

Med budgetforliget/budget 2024-27 har Byrådet vedtaget følgende fra "spor" og forandringer:

Klima, Miljø og Planudvalget prioriterer de mest effektive indsatser i Klimaplanen

Midlerne til klimaindsatserne skal anvendes, hvor effekten er størst, og hvor der kan opnås mest merværdi. Det gælder, uanset om der er tale om drivhusgasreduktioner (fx udtagning af lavbundsjord, skovrejsning m.v.) eller klimatilpasning. Det bliver derfor en opgave for Klima-, Miljø- og Planudvalget at foretage en skarp prioritering af klimaplanens indsatser med sigte på, at dette mål opnås.

Flere cykelstier

Forligskredsen er enig om at prioritere flere cykelstier. I Budget 2024-2027 er der derfor, oveni de midler der allerede er afsat i tidligere års budgetter, afsat yderligere til cykelstier:

- Opgradering af projektet vedrørende dobbelt cykelsti mellem Svejstrup og Bjedstrup (1,6 mio. kr. i 2024)
- Cykelsti ved Dyrehaven (netto 2,37 mio. kr. i 2025)
- Puljen til cykelstier forøges årligt med 5 mio. kr. fra 2029. Fra 2029 er der således afsat i alt 14 mio. kr. årligt.

Etablering af folkeskov

Der er behov for, at klimaindsatsen er noget, alle bidrager til. Som et initiativ prioriteres etablering af en folkeskov. Det skal være en skov, der – udover at optage CO₂ og fremme biodiversiteten – også skal give flere rekreative muligheder for borgerne i kommunen.

Midtbyprojekt i Skanderborg – (sammen med Økonomi- og Erhvervsudvalget)

Der afsættes ca. 52 mio. kr. til realisering af Byrådets politik for Skanderborg Midtby, særligt med henblik på omdannelse af Adelgade syd og Kulturtorvet. Projektet skal endvidere koordineres med adgangen til søen via broanlægget ved Bybadet. Klima-, Miljø- og Planudvalget og Økonomi- og Erhvervsudvalget følger processen, og det konkrete projekt skal forelægges for Byrådet. Projektet er forudsat lånefinansieret med 95%. For forligskredsen er det væsentligt at sikre, at principperne i projektet kan overføres til Adelgade nord, så der skabes en god sammenhæng og udvikling i hele gadens længde.

Trafikafvikling i gennem landsbyerne

Der er i mange landsbyer et øget fokus på trafikafviklingen igennem byerne på grund af den øgede trafikmængde. Forligskredsen ønsker, at der skal arbejdes med værktøjer til hvordan der på tværs af kommunen kan skabes bedre trafikmønstre og dermed bedre trafikafvikling igennem landsbyerne. Klima-, Miljø- og Planudvalget har allerede sat gang i arbejdet, og forligskredsen ønsker med denne formulering at arbejdet fortsættes, således at Byrådet medio 2024 kan

præsenteres for, om der er behov for en egentlig mobilitetsanalyse. Materialet kan efterfølgende understøtte det kommende kommuneplansarbejde

Forandring 1. Styrket indsats til realisering af Klimaplanens mål om at nå 100% dækning med vedvarende energi (VE) inden 2030

Som en del af klimaindsatsen vil forligskredsen understøtte borgere og virksomheders initiativer for at sænke CO₂-udledningen fra vores samfund. Der skal særligt være fokus på at styrke indsatsen for at understøtte realiseringen af større vedvarende energiprojekter (VE-projekter) så de realiseres hurtigt og giver størst mulig gevinst til lokalsamfundene. Derfor bevilges ekstra ressourcer svarende til et årsværk til styrket projekt- og procesledelse.

(Budgettet forøges 650.000 kr. årligt fra 2024)

Forandring 5. Ressourcer til arbejdet med indsatsplanlægning for grundvandsbeskyttelse

Med forandringsforslaget afsættes der varige midler til at varetage arbejdet med indsatsplanlægning for grundvandsbeskyttelse i Skanderborg Kommune. Midlerne anvendes til aflønning af relevante medarbejdere samt til dækning af udgifter ved inddragelse af konsulenter i løsningen af opgaverne.

(Budgettet forøges med 650.000 kr. årligt fra 2024)

Forandring 6. Løbende driftsudgifter ved Fuldbro Mølle

Der afsættes med forandringen budget til pasning af Fuldbro Mølle. Konkret afsættes beløbet til fremadrettet at sikre fri faunapassage.

(Budgettet forøges med 100.000 kr. årligt fra 2024)

Forandring 7. Gudenåkomiteen – øget medlemsbidrag

Medlemsbidraget fra Skanderborg Kommune til Gudenåkomiteen øges grundet koordinering af klimaindsatsen fra de nuværende 74.800 til 110.000 kr. årligt fra 2024. Med forandringen afsættes der budget hertil.

(Budgettet forøges med 35.000 kr. årligt fra 2024)

Forandring 25. Reduceret vintertjeneste

Snerydning og glatførebekæmpelse på veje og stier vil fremover blive udført i reduceret omfang.

(Budgettet reduceres med 1 mio. kr. årligt fra 2024)

Forandring 26. Reduceret forårsslåning af vejrabatter

Græsrabatter langs vejene vil i maj-juni kun blive slået, hvor det er absolut nødvendigt i forhold til trafikikkerhed og fremkommelighed. Der vil i samme periode ikke blive klippet omkring kantpæle og autoværn.

(Budgettet reduceres med 100.000 kr. årligt fra 2024)

Forandring 27. Vejbelysning – udskiftning til LED

Investering i udskiftning af 1.700 gammeldags energiforbrugende armaturer til LED armaturer. Finansieres via lånoptagelse, hvor låneydelsen finansieres af driftsbesparelser.

(Driftsbudgettet reduceres med 225.000 kr. i 2025, 431.000 kr. i 2026 og 454.000 kr. i 2027 og frem)

Investeringsoversigten er vedlagt som bilag.

Sag på dagsordenen og/eller opfølgning som del af budgetopfølgningerne

Alle forandringer fra vedtagne budgetter afreporteres som led i budgetopfølgningerne. Derudover er der spor, forandringer og anlæg, som det er hensigtsmæssigt at arbejde med uddybende med udvalgets møder. Udvalget har mulighed for at udvælge, hvilke temaer, der ønskes optaget på årsplanen med særskilte punkter.

Årsplaner på temamøde i Byrådet med fokus på Udviklingspolitikken udmøntning

Som det fremgår af kompetenceplanen skal udvalgene fremlægge deres respektive årsplaner på et temamøde i Byrådet i januar/februar 2024. Her vil der bl.a. være fokus på, hvordan udvalgene udmønter udviklingspolitikken. Derfor fremlægges på møderne i januar et dagsordenspunkt med henblik på, at udvalgene kan drøfte, hvordan udvalgets politikkontrollerende og politikformulerende arbejde, angivet i årsplanen, kan sikre at Udviklingspolitikken vision "mennesker møder mennesker - i Danmarks smukkeste kommune" og politikken fire strategispør implementeres:

1. Balanceret vækst, bæredygtig udvikling
2. En kommune hvor alle er med
3. Det gode liv i fællesskabet
4. Grøn Skanderborg

Årsplanen for 2024 behandles igen og forventes godkendt som et dynamisk dokument på udvalgmødet i december 2023.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at det drøftes, hvilke spor, forandringer og anlægsprojekter fra budgettet, som udvalget ønsker særskilt på dagsordenen - udover opfølgning i forbindelse med budgetopfølgninger
- at øvrige input til årsplan for 2024 drøftes.

Sagen genoptages på næste møde.

Beslutning

Fraværende: Torben Wallner og Tommas Leth

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog følgende input til årsplanen:

- funktionskontrakten med NCC (asfalt)
- møde med Naturfredningsforeningen om udpegning af arealer
- dialog med Politiet om principper for fastsættelse af hastighedsgrænser
- elektrificering
- cykelstier.

Sagen genoptages på næste møde.

Bilag

Årsplan 2024 Klima-, Miljø- og Planudvalget

Investeringsoversigt

Punkt 159: Meddelelser

00.01.00-A00-99-22

Sagsfremstilling

Der orienteres om følgende:

- Parkeringshenvi­snings­system i Skanderborg
- Invitation fra Renosyd til møde om PFAS
- Ori­en­te­ring om konkret sag/afgørelse.

Beslutning

Fraværende: Torben Wallner og Tommas Leth

Der blev orienteret om:

- Parkeringshenvi­snings­system i Skanderborg
- Status på Ørsted­vej-projektet
- Foreløbig passagerstatistik fra Midttrafik
- Fra supercykelsti-projektet om konkrete projekter (bilag vedlagt)
- Invitation fra Renosyd til møde om PFAS
- Henvendelse om støjvold i Skanderborg.

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at tage orienteringen til efterretning.

Bilag

Beslutning om samarbejde med Silkeborg om supercykelstier

Punkt 160: Evt.

00.01.00-A00-99-22

Beslutning

Fraværende: Torben Wallner og Tommas Leth

Der blev spurgt til inddragelse af grundejerforening i forbindelse med salg af areal i Vrold.

Der blev spurgt til, om der altid forberedes til/indarbejdes solceller på nye kommunale bygninger.

Punkt 161: Underskriftsark; Godkendelse af beslutningsprotokol

00.01.00-A00-99-22

Sagsfremstilling

Beslutningsprotokollen føres under møderne, og det forudsættes, at beslutningerne afstemmes undervejs i mødet - det kan f.eks. ske ved oplæsning af det protokollerede.

Beslutningsprotokollen godkendes og underskrives ved afslutning af mødet af de tilstedeværende udvalgsmedlemmer. Det sker digitalt ved at anvende knappen "godkendelse" øverst til venstre i First Agenda.

Bemærk, at godkendelse ikke kan fortrydes.

Beslutning

Fraværende: Torben Wallner og Tommas Leth

Udvalgsmedlemmerne underskrev protokollen digitalt på mødet.